

Operations Regarding Safe Educational Institutions of Educational Institutions under the Jurisdiction of the Saraburi Primary Educational Service Area Office 2

Ketsirin Soihae¹ and Samak Waikhuntod²

Nakorn Ratchasima College, Thailand

¹E-mail: ketsirinsoihae@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-9710-0719>

²Corresponding email: Samak.waikhuntod2@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-9968-0113>

Received 22/03/2024

Revised 05/05/2024

Accepted 22/07/2024

Abstract

Background and Aims: The purpose of this research is to study and compare the opinions of personnel regarding safe educational operations in educational institutions under the jurisdiction of Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. Classified by position educational institution size and work experience in addition, the objective is to study guidelines for promoting and developing the operation of safe educational institutions in educational institutions under the same affiliation.

Methodology: The sample group used in the research consisted of 317 personnel from educational institutions under the Saraburi Primary Educational Service Area Office, Area 2, obtained by stratified random sampling (Stratified Random Sampling). The research instrument was the questionnaire has a 5-level rating scale with an IOC between 0.80 - 1.00 and a confidence value (Cronbach's Alpha) equal to 0.79. Structured interviews were also used to collect additional information. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, and standard deviation, T-test (t-test) and analysis of variance (ANOVA or F-test).

Results: The results of the research found that: (1) The operation of educational institutions is safe. of educational institutions under the jurisdiction of the Saraburi Primary Educational Service Area Office 2, overall and in each aspect It was found to be at a "very high" level in all aspects, which shows that the operation of safe educational institutions has been carried out efficiently in every dimension. (2) Results of comparative analysis operations in the area of safe educational institutions. Classified by position It was found that there was a statistically significant difference at the 0.05 level while categorizing by school size and work experience found that there was no difference. (3) Operational guidelines Regarding safe educational institutions under the Saraburi

Primary Educational Service Area Office 2, it was found that: 1) In terms of preventive measures should proceed with the preparation of a safety plan that covers all dimensions. 2) Instilling measures safety workshops should be organized for teachers. educational personnel and students 3) suppression measures guidelines for managing or suppressing incidents should be established. Including assistance when an incident occurs in an educational institution and create mutual awareness in all sectors.

Conclusion: Operations regarding safe educational institutions of educational institutions. There should be a safety plan for educational institutions that covers all dimensions. Educational institutions provide an environment and atmosphere that is safe for students, teachers, and educational personnel. There are guidelines for managing or suppressing incidents. Assistance when an incident occurs in an educational institution and there are workshops on safety of educational institutions for teachers, educational personnel and students.

Keywords: Safety of educational institutions; Promoting operational development

การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 2

เกษศิรินทร์ สร้อยแห และ สมัคร ไวยขุนทด

วิทยาลัยนครราชสีมา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยจำแนกตามตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยในสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดเดียวกัน

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นบุคลากรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 317 คน โดยได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่มีมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) เท่ากับ 0.79 นอกจากนี้ยังใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างเพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA หรือ F-test)

ผลการศึกษา: ผลการวิจัยพบว่า: (1) การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัย ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมและในแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับ "มาก" ทุกด้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยได้รับการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพในทุกมิติ (2) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัย จำแนกตามตำแหน่ง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะที่การจำแนกตามขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (3) แนวทางการดำเนินงาน ด้านสถานศึกษาปลอดภัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า: 1) ด้านมาตรการป้องกัน ควรดำเนินการจัดทำแผนความปลอดภัยที่ครอบคลุมทุกมิติ 2) ด้านมาตรการปลูกฝัง ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน 3) ด้านมาตรการปราบปราม ควรกำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดการหรือการระงับเหตุ รวมถึงการช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา และสร้างความรับรู้ร่วมกันในทุกภาคส่วน

สรุปผล: การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษา ควรมีการจัดทำแผนความปลอดภัยสถานศึกษาที่ครอบคลุมทุกมิติ สถานศึกษามีจิตสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่มีความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีแนวทางปฏิบัติการจัดการหรือการระงับเหตุ การช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา และมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา ให้แก่ครู บุคลากร ทางการศึกษาและนักเรียน

คำสำคัญ: ความปลอดภัยของสถานศึกษา; การส่งเสริมพัฒนาการดำเนินงาน

บทนำ

ในปัจจุบันสถานการณ์ต่าง ๆ ทั่วโลกกำลังเผชิญกับปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หลายพื้นที่ประสบปัญหาภัยพิบัติที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น สาเหตุหนึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านรูปแบบ วิธีการ รวมถึงพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ภาวะโลกร้อน การเกิดอุทกภัย วาตภัย และดินโคลนถล่ม สถานการณ์เหล่านี้ส่งผลกระทบอย่างมากต่อเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา การจัดระบบความปลอดภัยของสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความพร้อมในการเรียนรู้ ซึ่งรวมถึงความสุขในการเรียนและความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน ความรู้ที่รอบรู้และมั่นใจทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่สำคัญในการส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดูแลและการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรมีแนวทางและระบบการจัดการความปลอดภัยที่ชัดเจน ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน (พงศราญ ไกรดำ, 2565)

การสร้างความปลอดภัยให้นักเรียนถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะความปลอดภัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ต้องอาศัยพื้นฐานของความสุขและความปลอดภัย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งต้องสามารถป้องกันหรือได้รับการป้องกันจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ นักเรียนควรมีความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึกที่ดี และทักษะในการป้องกันภัยต่าง ๆ พร้อมทั้งสามารถแก้ไขปัญหา ช่วยเหลือ และฟื้นฟูสถานการณ์ตามขั้นตอนที่กำหนด รวมทั้งการดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) ซึ่งทำให้ประเทศก้าวสู่สังคมสูงวัยในอนาคตรวดเร็วและเผชิญกับการติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง การเปลี่ยนแปลงในทัศนคติ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมกับภัยคุกคามใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ทั้งในระดับบุคคลและระดับประเทศ ซึ่งภัยเหล่านี้มีความซับซ้อนและรุนแรงยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงภัยที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ส่งผลกระทบทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เช่น การคุกคามทางเพศ การกลั่นแกล้ง (Bullying) รวมถึงโรคอุบัติใหม่ เช่น การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 อีกทั้งยังมีปัญหาหนึ่งที่น่ายกย่องอย่างยิ่ง คือ การแพร่ระบาดของสื่อที่ไม่เหมาะสม เช่น สื่อลามกอนาจาร ซึ่งส่งผลให้เด็กและเยาวชนไทยที่ขาดภูมิคุ้มกันในการบริโภคสื่อเกิดการลอกเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ส่งผลต่อการเรียนรู้และความปลอดภัยของทั้งนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา (ไวภูณัฐ เหมือนทอง, 2565)

การสร้างความปลอดภัยให้นักเรียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะความปลอดภัยมีผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ต้องอาศัยพื้นฐานของความสุขและการมีชีวิตที่ปลอดภัย ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา นักเรียนต้องสามารถป้องกันหรือได้รับการป้องกันจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคที่อาจกลับมาอีก เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยและความมั่นใจให้กับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ การป้องกันและดูแลรักษาความปลอดภัยจึงควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างยั่งยืน การบริหารจัดการความปลอดภัยต้องอาศัยมาตรการ 3 ป ได้แก่ ป้องกัน ปลุกฝัง และปราบปราม เพื่อให้เกิดความปลอดภัยสูงสุดและไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำอีก ทั้งนี้ เพื่อสร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป โดยการเรียนรู้ที่มีคุณภาพจะต้องเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและยั่งยืน ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564)

เพื่อให้การปฏิบัติด้านความปลอดภัยในสถานศึกษามีความสอดคล้องและเป็นระบบ การดำเนินงานด้านความปลอดภัยจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียน เนื่องจากความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพและการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาและยกระดับคุณภาพของผู้เรียน โดยให้ความสำคัญกับความสุขและการปกป้องคุ้มครองทั้งด้านร่างกายและจิตใจอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

ปัญญชิตา สมบัติเพิ่ม (2565) ได้ทำการศึกษา แนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการศึกษาความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการจัดมาตรการสถานศึกษาปลอดภัยแก่นักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีแนวทางดำเนินงาน 4 ข้อ 2) ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมมีแนวทางดำเนินงาน 7 ข้อ 3) ด้านการจัดบริการความปลอดภัยมีแนวทางดำเนินงาน 3 ข้อ และ 4) ด้านสวัสดิศึกษามีแนวทางดำเนินงาน 4 ข้อ (3) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ไวภูณัฐ เหมือนทอง (2565) ได้ทำการศึกษา การประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย ของสถานศึกษาอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ผลการประเมินพบว่า 1) การประเมินสภาพแวดล้อมของโครงการสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับมากที่สุด 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับมากที่สุด 3) การประเมินกระบวนการของโครงการสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับมาก 4) การประเมินผลผลิตของโครงการสถานศึกษาปลอดภัย ทั้งนี้สามารถแยกผลต่อเนื่องได้ดังนี้ 4.1 การประเมินผลผลิตของโครงการสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับมาก 4.2 การประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อโครงการสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับมากที่สุด 4.3 การประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อโครงการสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับมาก 4.4 การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับมาก

รชตภรณ์ ชัยประภา (2566) ได้ทำการศึกษา แนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาสถานศึกษาสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการความปลอดภัย มีการดำเนินงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการดำเนินงานสูงสุด คือ มาตรการป้องกัน รongลงมา คือ มาตรการการปราบปราม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และมาตรการการปลูกฝัง ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มาตรการป้องกัน ที่มีการดำเนินงานสูงสุด คือ กำหนดพื้นที่ปลอดภัยและการมีการดำเนินงานต่ำสุด คือ การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา มาตรการการปลูกฝัง ที่มีการดำเนินงานสูงสุด คือ การสร้างจิตสำนึกความตระหนักการรับรู้และความเข้าใจความปลอดภัยให้แก่ตนเองผู้อื่นและสังคม และมีการดำเนินงานต่ำสุด คือ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะประสบการณ์และสมรรถนะความปลอดภัยให้นักเรียน ด้านมาตรการการปราบปราม ที่มีการดำเนินงานสูงสุด คือ การจัดการแก้ไขปัญหากรณีเกิดเหตุความปลอดภัยในสถานศึกษา และ มีการดำเนินงานต่ำสุด คือ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะประสบการณ์และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้นักเรียน 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาสถานศึกษาสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำแนกตาม ระดับ

การศึกษา ตำแหน่ง และอายุ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัย ด้านมาตรการการป้องกัน 1. การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา 2. การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานความปลอดภัยกับชุมชนและภาคีเครือข่าย 3. การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษากำหนดรูปแบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุมทั้ง 3 ช่องทาง ด้านมาตรการปลูกฝังแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะ สมรรถนะด้านความปลอดภัยจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการสร้างทักษะและสมรรถนะความปลอดภัย ด้านมาตรการการปราบปราม จัดทำโครงสร้างการดำเนินการด้านกฎหมายภายในสถานศึกษาและระบบส่งต่อให้ถูกต้อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ตามคู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ตามมาตรการ 3 ป ได้แก่ ป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปราม ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ตำแหน่ง จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย (1) ผู้บริหาร และ (2) ครู
2. ขนาดสถานศึกษา จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย (1) ขนาดเล็ก (2) ขนาดกลาง (3) ขนาดใหญ่
3. ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย (1) ต่ำกว่า 10 ปี (2) 10-15 ปี (3) มากกว่า 15 ปี

ตัวแปรตาม

การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ได้แก่

1. มาตรการป้องกัน
2. มาตรการปลูกฝัง
3. มาตรการปราบปราม

แนวทางการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 1,814 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 317 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert)

2.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีคำถามเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสอบถาม

3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ตามคู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.1.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553)

3.1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยการพัฒนาแบบสอบถามมาจากของ รชตภรณ์ ชัยประภา (2566)

3.1.4 คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79

3.1.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสัมภาษณ์

3.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ และดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ข้อ

3.2.2 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

3.2.3 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม

3.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ศึกษาต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ขออนุญาตเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.3 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 317 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4.4 ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า โดยผู้ตอบจะได้รับคำถามเช่นเดียวกัน และในลำดับขั้นตอนเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ถามถามได้ตรงประเด็นที่ต้องการ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยใช้ค่า t - test (Independent samples)

5.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA)

5.5 วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	41	12.90
ครูผู้สอน	276	87.10
2. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	72	22.70
ขนาดกลาง	146	46.10
ขนาดใหญ่	99	31.20
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	101	31.90
10-15 ปี	114	36.00
มากกว่า 15 ปี	102	32.20
รวม	317	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90 และครูผู้สอนจำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 87.10 โดยแบ่งตามขนาดสถานศึกษาพบว่า อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 31.20, สถานศึกษาขนาดกลางจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10, และสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70 ส่วนการแบ่งตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปีจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90, มีประสบการณ์ระหว่าง 10-15 ปีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00, และมีประสบการณ์มากกว่า 15 ปีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัย	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
มาตรการปราบปราม	4.15	0.41	มาก	1
มาตรการป้องกัน	4.10	0.42	มาก	2
มาตรการ ปลูกฝัง	4.09	0.36	มาก	3
โดยรวม	4.11	0.40	มาก	

จากตารางที่ 2 แสดงว่า การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$; S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มาตรการปราบปราม ($\bar{X} = 4.15$; S.D. = 0.41), มาตรการป้องกัน ($\bar{X} = 4.10$; S.D. = 0.42), และมาตรการปลูกฝัง ($\bar{X} = 4.09$; S.D. = 0.36)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง

การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัย	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig.
	n=41		n=276			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
มาตรการป้องกัน	4.34	0.58	4.06	0.38	2.950*	0.005
มาตรการ ปลูกฝัง	4.25	0.54	4.07	0.32	2.130*	0.039
มาตรการปราบปราม	4.36	0.62	4.12	0.36	2.422*	0.020
โดยรวม	4.32	0.58	4.08	0.35	2.819*	0.007

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 3 แสดงว่า การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมของผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.32$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.08$). นอกจากนี้ การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
มาตรการป้องกัน	ระหว่างกลุ่ม	0.016	2.000	0.008	0.045	0.956
	ภายในกลุ่ม	55.184	314.000	0.176		
	รวม	55.200	316.000			
มาตรการ ปลูกฝัง	ระหว่างกลุ่ม	0.396	2.000	0.198	1.513	0.222
	ภายในกลุ่ม	41.071	314.000	0.131		
	รวม	41.467	316.000			
มาตรการปราบปราม	ระหว่างกลุ่ม	0.421	2.000	0.210	1.280	0.279
	ภายในกลุ่ม	51.609	314.000	0.164		
	รวม	52.030	316.000			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.040	2.000	0.020	0.248	0.780

[986]

Citation:

Soihae, K., & Waikhuntod, S. (2024). Operations Regarding Safe Educational Institutions of Educational Institutions under the Jurisdiction of the Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 4 (5), 975-992; DOI: <https://doi.org/10.60027/iarj.2024.276412>

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
	ภายในกลุ่ม	25.161	314.000	0.080		
	รวม	25.200	316.000			

จากตารางที่ 4 แสดงว่า การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
มาตรการป้องกัน	ระหว่างกลุ่ม	0.344	2.000	0.172	0.985	0.375
	ภายในกลุ่ม	54.856	314.000	0.175		
	รวม	55.200	316.000			
มาตรการ ปลุกฝัง	ระหว่างกลุ่ม	0.356	2.000	0.178	1.358	0.259
	ภายในกลุ่ม	41.111	314.000	0.131		
	รวม	41.467	316.000			
มาตรการปราบปราม	ระหว่างกลุ่ม	0.497	2.000	0.248	1.514	0.222
	ภายในกลุ่ม	51.533	314.000	0.164		
	รวม	52.030	316.000			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.148	2.000	0.074	0.929	0.396
	ภายในกลุ่ม	25.052	314.000	0.080		
	รวม	25.200	316.000			

จากตารางที่ 5 แสดงว่า การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ไม่มีความแตกต่างทั้งในภาพรวมและรายด้าน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า:

3.1 ด้านมาตรการป้องกัน: ควรดำเนินการจัดทำแผนความปลอดภัยของสถานศึกษาที่ครอบคลุมทุกมิติ โดยมีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา นอกจากนี้ยังควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการตรวจสอบและวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ

3.2 ด้านมาตรการปลูกฝัง: ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านความปลอดภัย รวมทั้งการสำรวจข้อมูลด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

3.3 ด้านมาตรการปราบปราม: ควรกำหนดแนวทางการจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือการระงับเหตุภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น นอกจากนี้ยังควรสร้างความรับรู้ร่วมกันในทุกภาคส่วนและจัดตั้งคณะทำงานเคลื่อนที่เร็ว (Roving Team) ที่สามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ได้อย่างทันทั่วทั้ง

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปและอภิปรายผลสำคัญดังนี้:

1. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัย: การดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับ มาก ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างมาตรการความปลอดภัยไม่แพ้การบริหารจัดการด้านการศึกษาคงคุณภาพ นอกจากนี้ การจัดการด้านความปลอดภัยยังเป็นที่ได้รับการสนับสนุนและดำเนินการอย่างมีระบบและรัดกุมในทุกด้าน ผลลัพธ์ที่ได้สอดคล้องกับการศึกษาของ สุเมธ ไทยกลาง (2565) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาวัดศิรั้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยพบว่า การจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อสร้างความปลอดภัย มีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและผลลัพธ์อยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งและระดับการศึกษา พบว่าโดยรวมและในรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งอาจเกิดจากความเสี่ยงที่มนุษย์และองค์กรต้องเผชิญใน

ชีวิตประจำวัน ซึ่งมีทั้งความเสี่ยงที่สามารถสังเกตได้ เช่น ความเสี่ยงจากอุบัติเหตุบนท้องถนน หรือความเสี่ยงทางจิตใจและความรู้สึกที่ทำให้แต่ละบุคคลมีทัศนคติและการยอมรับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้รับและการเรียนรู้ในการบริหารความเสี่ยงนั้น ๆ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ รชตภรณ์ ชัยประภา (2566) ซึ่งได้ทำการศึกษาการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยพบว่า: การบริหารจัดการความปลอดภัย ในสถานศึกษาสันทรายหลวงอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการดำเนินงานสูงสุดคือ มาตรการป้องกัน รองลงมาคือ มาตรการการปราบปราม และ มาตรการการปลูกฝัง ตามลำดับ มาตรการป้องกันที่มีการดำเนินงานสูงสุดคือการกำหนดพื้นที่ปลอดภัย มาตรการการปลูกฝังที่มีการดำเนินงานสูงสุดคือการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักเกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่ตนเองและสังคม มาตรการการปราบปรามที่มีการดำเนินงานสูงสุดคือการจัดการและแก้ไขปัญหากรณีเกิดเหตุความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่วนการดำเนินงานที่ต่ำสุดคือ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะประสบการณ์และสมรรถนะด้านความปลอดภัย ให้แก่นักเรียน ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาสันทรายหลวง จำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่ง และอายุ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ ผลการศึกษาของทั้งสองกรณีแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งมีผลกระทบต่อการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและเหมาะสมสำหรับทุกฝ่าย

3. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเกิดจากการบริหารจัดการในทุกสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาระบบและกลไกที่มีประสิทธิภาพในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาวะที่ดี พร้อมทั้งส่งเสริมความปลอดภัยจากภัยพิบัติและภัยคุกคามต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งช่วยสร้างความมั่นใจให้กับสังคมและคุ้มครองความปลอดภัยแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ปัญญาธิตา สมบัติเพิ่ม (2565) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพื้นดิน โดยผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นผลจากที่ทุกคนในสถานศึกษามีความต้องการให้สถานที่ทำงานหรือสถานที่ที่ตนพำนักอยู่มีความมั่นคงและปลอดภัย ส่งผลให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายได้ง่ายขึ้น ผล

การศึกษาในส่วนนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ปัญญาธิตา สมบัติเพิ่ม (2565) ซึ่งได้ทำการศึกษาแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสนธิ์ โดยผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

5. แนวทางการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า การดำเนินงานด้านมาตรการป้องกันที่ควรดำเนินการคือ การจัดทำแผนความปลอดภัยสถานศึกษาที่ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อให้สถานศึกษามีมาตรการที่สามารถรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านมาตรการปลูกฝัง ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน เพื่อสร้างความตระหนักและทักษะที่จำเป็นในการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษา ส่วนในด้านมาตรการปราบปราม ควรกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการจัดการหรือระงับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งสร้างการรับรู้ร่วมกันในทุกภาคส่วน เพื่อให้ทุกคนในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยและป้องกันภัย การที่ความปลอดภัยในสถานศึกษาได้รับความสำคัญเทียบเท่ากับคุณภาพการศึกษา อาจเป็นเพราะหากสถานศึกษาไม่มีความปลอดภัย การศึกษาเล่าเรียนก็จะไม่สามารถประสบผลสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาโดย ฮินส์ และปาร์ค (Hinds & Park, 2000) ที่ได้ทำการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองสำหรับเด็กในประเทศสกอตแลนด์ พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกสถานศึกษาคือ อาคารสถานที่ ความปลอดภัย สถานที่เล่น และความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา นอกจากนี้ รายได้ของผู้ปกครองยังมีความสัมพันธ์กับการเลือกสถานศึกษาด้วย จากการศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องในการจัดบริการความปลอดภัยในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สังคม การจัดบริการความปลอดภัย และการจัดสวัสดิการการศึกษา ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาและพัฒนาบริการความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อแก้ไขจุดที่ยังขาดอยู่และส่งเสริมการพัฒนาปรับปรุงให้สถานศึกษามีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านมาตรการป้องกัน สถานศึกษาควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน

1.2 ด้านมาตรการปลูกฝัง สถานศึกษาควรประชุมครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อชี้แจงแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา

1.3 ด้านมาตรการปราบปราม สถานศึกษาควรจัดทำข้อมูลบุคคลและหน่วยงานในพื้นที่ที่สถานศึกษาตั้งอยู่ เพื่อให้สามารถติดต่อ ประสานงานและให้การช่วยเหลือ เยียวยา ฟื้นฟู จิตใจได้อย่างรวดเร็วทันทั่วถึง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาปลอดภัย
- 2.2 ควรศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียน
- 2.3 ควรศึกษาการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปัญญาธิตา สมบัติเพิ่ม. (2565). แนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 2 (6), 687 – 708.
- พงศราญ ไกรดำ. (2565). การประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนภูเก็ตปัญญานุกูลสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. *ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*.
- รชตภรณ์ ชัยประภา. (2566). แนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาโรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร วิทยาเขตแพร่*, 9(1), 91 -108.
- ไวภูณัฐ เหมือนทอง. (2565). การประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย ของโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 9(11), 1 -17.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. (2566). *แผนปฏิบัติการการจัดการศึกษาประจำปี 2566*. สระบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุเมธ ไทยกลาง. (2565). *การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อสร้างความปลอดภัยในโรงเรียน วัดศรีวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1*. *ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*. สุราษฎร์ธานี.
- Hinds, K. and Park, A. (2000). *Parents' demand for childcare in Scotland*. Retrieved November 17, 2011, From: <http://www.scotland.gov.uk/library3/social/in 64-02.asp>.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Education and Psychological Management*, 30(3), 607-610.

